

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Kód: XNDPb106

Názov: Dejiny štátu na území Slovenska

Zabezpečuje: Katedra historického práva a právnej metodológie

Druh vzdelávacej činnosti: Prednáška, Cvičenie

Rozsah vzdelávacej činnosti (v hodinách):

Týždenný: 2/1

Za obdobie štúdia: LS 60,30,36

Počet kreditov: 4

Odporúčaný
semester: LS

Stupeň štúdia: 1.

Metóda vzdelávacej činnosti: Kombinovaná

Odporúčaný
semester

Študijný program

1.rok LS

Právo (XDŠBc-PR)
Právo (XEŠBc-PR-23)

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: Ukončenie skúškou

Priebežné hodnotenie:

Záverečné hodnotenie: Skúška prebehne ústnou formou (ústna odpoveď na 2 otázky z okruhu otázok). Súčasťou hodnotenia predmetu je aj priebežné overovanie progresu študenta, ktoré prebehne na seminároch v 5. a 10. týždni výučby v rámci semestra. Priebežné overovanie progresu bude prebiehať formou krátkeho 10-minútového testu s kombináciou otvorených a zatvorených otázok. Prvé overovanie (5. týždeň výučby) sa bude týkať matérie z 1. – 4. prednášky a druhé overovanie (10. týždeň výučby) sa bude týkať matérie z 5. – 9. prednášky. Hodnotenie testov: 4 otázky, maximálny počet bodov: 10 bodov.

Bonifikácia pre študenta, ktorý napíše oba testy nad 60% (t.j. 6 bodov a viac za každý test) – na skúške bude odpovedať len na jednu z dvoch vytiahnutých otázok (podľa vlastného výberu). Študent, ktorý nedosiahne hranicu 60% bodov pri každom z uvedených testov (bez možnosti písania opravného testu pre absenciu, bez možnosti písania testu v náhradnom termíne) odpovedá na skúške na obe vytiahnuté otázky (ako je uvedené vyššie).

Hodnotenie: A: 100%-91%; B: 90%-81%; C: 80%-71%; D: 70%-66%; E: 65%-60%; Fx: 59%-0%.

Ukončené: Skúškou.

Výsledky vzdelávania:

Po absolvovaní predmetu Dejiny štátu na území Slovenska vie študent vymenovať a opísať vývoj štátnych foriem na území Slovenska. Vie vysvetliť príčiny, ktoré viedli k zmene štátnych foriem na našom území a hlavné rozdiely v ústavných základoch feudálneho, novodobého (moderného, občianskeho), ľudovodemokratického a socialistického štátneho zriadenia. Študent vie definovať špecifiká v ústavných základoch štátnych zriadení, v systave ústredných štátnych orgánov, orgánov miestnej správy a samosprávy, v ich kompetenciách a vzájomných vzťahoch. Študent vie identifikovať a analyzovať najvýznamnejšie normy ústavného práva a súčasne vie vyhodnotiť obsah a dosah zásadných ústavných a politických dokumentov. Študent vie používať základné historické a súčasné právne termíny, formulácie a interpretačné schémy. Študent vie porovnať a posúdiť zmeny v ústavnom vývoji na území Slovenska a ústne aj písomne prezentovať vlastný, odborne argumentovaný postoj, ktorý zaujal. Študent je spôsobilý analyzovať, syntetizovať a kriticky hodnotiť informácie pri individuálnych či kolektívnych rozboroch prameňov práva a audiovizuálnych ukážok v odbornej diskusii študentov a pedagóga a študentov navzájom.

Stručná osnova predmetu:

1. Koncept štátu a štátnosti. Kontinuity a diskontinuity štátu (periodizácie štátoprávneho vývoja). Politická moc a suverén vo feudálnom, občianskom a totalitnom štáte.
2. Právo (slovenského) národa na sebaurčenie – vzťah štátu a národa na území Slovenska.
3. Ústavný (štátoprávny) vývoj do roku 1848. Systém súdnictva.
4. Ústavný (štátoprávny) vývoj v období rokov 1848-1918. Systém súdnictva.
5. Ústavný (štátoprávny) vývoj v období rokov 1918-1945. Systém súdnictva.
6. Ústavný (štátoprávny) vývoj v období rokov 1948-1960. Systém súdnictva.
7. Ústavný (štátoprávny) vývoj v období rokov 1968-1992. Systém súdnictva.
8. Koncept deľby moci v dejinách. Zákonodarná moc a suverenita ľudu. Výkonná a súdna moc – vzájomné vzťahy, nezávislosť súdnictva.
9. Samospráva a štátna správa - premeny a vývoj vzájomných vzťahov.
10. Právny štát a socialistická zákonnosť – vzťah štátu a práva, vzťah štátu a občana, základné práva.
11. Štát, právo a politika – politické strany, HSEŠ, KSČ, voľby.
12. Štát, právo a ideológia. Spomienkové zákony, pamäť národa, politické procesy, rehabilitácie a reštitúcie.

Odporúčaná literatúra:

Základná odporúčaná literatúra:

MOSNÝ, P. - LACLAVÍKOVÁ, M.: Dejiny štátu a práva na území Slovenska 1.: (od najstarších čias do roku 1848). 2. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer, 2015.

MOSNÝ, P. - LACLAVÍKOVÁ, M.: Dejiny štátu a práva na území Slovenska 2.: (1848 - 1948). 2. vyd. Bratislava: Wolters Kluwer, 2019.

LACLAVÍKOVÁ, M. - ŠVECOVÁ, A.: Praktikum k dejinám štátu a práva na Slovensku I.: (od najstarších čias do roku 1848). 2. vyd. Trnava: Typi Universitatis Tynaviensis, spoločné pracovisko Trnavskej univerzity a Vedy, vydavateľstva Slovenskej akadémie vied, 2020.

LACLAVÍKOVÁ, M. - ŠVECOVÁ, A.: Praktikum k dejinám štátu a práva na Slovensku. II. (1848 - 1948). Trnava: Typi Universitatis Tynaviensis, spoločné pracovisko Trnavskej univerzity a Vedy, vydavateľstva Slovenskej akadémie vied, 2016.

LACLAVÍKOVÁ, M. - ŠVECOVÁ, A.: Praktikum k dejinám štátu a práva na Slovensku. III. (1948 - 1989). Trnava: Typi Universitatis Tynaviensis, spoločné pracovisko Trnavskej univerzity a Vedy, vydavateľstva Slovenskej akadémie vied, 2019.

Ďalšia odporúčaná literatúra:

MOSNÝ, P. - HUBENÁK, L.: Dejiny štátu a práva na Slovensku. Košice: Aprilla, 2008.
ŠVECOVÁ, A. - GÁBRIŠ, T.: Dejiny štátu, správy a súdnictva na Slovensku. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský

Poznámky:

Časová záťaž študenta: 100 hodín

Kombinované štúdium (P, C, K): 36 hodín

Príprava na cvičenia, na priebežné hodnotenie a štúdium zaslaných podkladov a podkladov v Moodle (samoštúdium): 64 hodín

Hodnotenie predmetov:

Celkový počet hodnotených študentov: 1036

A	B	C	D	E	FX
28%	10%	9%	5%	10%	38%

Vyučujúci:

prof. PhDr. JUDr. Adriana Pollák, PhD., prednášajúci, skúšajúci, cvičiaci

JUDr. Ingrid Lanczová, PhD., skúšajúci, cvičiaci

prof. PhDr. JUDr. Tomáš Gábriš, PhD., LL.M., MA, prednášajúci, skúšajúci

prof. JUDr. Bc. Miriam Laclavíková, PhD., prednášajúci, skúšajúci, cvičiaci

Dátum poslednej zmeny: 01.09.2026

Schválil: prof. PhDr. JUDr. Tomáš Gábriš, PhD., LL.M., MA